

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

51. Hoc autem à semetipso non dixit; sed cùm esset Pontifex anni illius,
prophetauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

processisset mortuus adhuc ligatus, confitens & adhuc reus, ut soluerentur peccata eius, ministris hoc dixit Dominus: Soluite illum, & sinite abire. Quid est, Soluite, & sinite abire? Quia solueritis in terra, soluta erunt & in celo. Hæc hactenus Augustinus. Non aulus est Caluinus Augustinum ter ridiculum vocare: vocauit Papistas. Vnde aut Augustinum inter Papistas numerat, aut, quod hodie Papistæ docent, ab Augustino eos accepisse ignorauit. Similem applicationem videre est apud Cyrillum Alexandrinum lib. 7. in Ioan. cap. vltimo. Sed & Gregorius ille magnus Pontifex, & Doctor Ecclesiæ celeberrimus, in huius Euangelij verba ita scribit. *Causæ pensant in Euang.* *Homil. 16.*

de sunt, & tūc ligandi atque soluendi potestas exercenda. Quod

*bene quatriduani mortui illa resuscitatio significat, que videlicet demonstrat, quia prius mortuum Dominus vocauit & viuificauit, dicens: Lazare, veni foras: & postmodum is qui viuus egressus fuerat, à discipulis est solutus: sicut scriptum est: Cumq[ue] egressus esset qui fuerat ligatus in statu, tunc dixit discipulis: Soluite eum, & sinite abire. Ecce illum discipuli iam viuentem soluunt, quem Magister resuscitauerat mortuum. Si enim discipuli Lazarum mortuum soluerent, fætorem magis ostenderent quam virtutem. Ex qua consideratione intuendum est, quod illos nos debemus per Pastoralem autoritatem soluere, quos auctorem nostrum cognoscimus per suscitantem gratiam viuificare. Hæc Gregor. Et hunc doctissimum Pontificem ac virum sanctissimum ter ridiculum vocare Caluinus non verebitur. Sed moriatur anima mea morte horum iustorum, & sit pars & hereditas nostra in terra viuentium, in consortio Sanctorum in celo regnantium. Lopus Caluinus abducat discipulos post se quos potest: ut cæcus cæcum ducat, & ambo in fo- *Marth. 15. / Att. 20.**

ueam cadant. Verè enim post se abducit discipulos, qui suum proprium iudicium sequuntur, sanctos Patres non solum non audit, sed & ter ridiculos vocat. Verè cæcus est & nihil videns, sed in media luce palpans, qui lumina Ecclesiæ, quos Lucem mundi Christus vocat, veteris Ecclesiæ Pastores celeberrimos penitus despiciens, suam propriam lucem, id est, tenebras depravati cerebri sui, in omni Scripturarum interpretatione sequitur.

SI. Hoc autem à semetipso non dixit; sed cum esset

Pontifex anni illius, prophetauit.

*Pontificum
viria ob-
seruat ha-
retici.*

Solent hodie heretici more veterum omnium, ut Catholici doctrinam in odium atque inuidiam vocent, in eius mini

ministros ac doctores quæcunque vel fingere vel amplificare
libet, crimina coniicere. Non nisi hominum crimina (ait Ag-
Epist. 137. gustinus de sui temporis hæreticis) colligere affectant: & u-
ipsa plura falsissimè iactat: ut quia ipsam diuinam Scripturam
ritatem, qua ubique diffusa Christi Ecclesia commendatur, ci-
minari & obscurare non possunt, homines, per quos prædicant,
adducant in odium, de quibus & fingere, quicquid in mente
venerit, possunt. In hunc finem colligunt & corradunt sum-
ma diligentia hæretici hodie, qui quid de malorum Ponti-
cum ac Sacerdotum vita, seu verum seu falso, vel à politi-
riorum temporum historicis memoriarum traditum, vel invento
& mendaci fama relatum inuenierunt. Nec ad populum se-
ducendum, qui illorum primarius scopus est, validiora affi-
runt argumenta quam quæ ab huiusmodi criminationibus
petunt. Cæterum nec paucorum crimina, orbis Christiani
mina sunt, cui nos communicamus (vt eisdem hæreticis te-
Eccles. c. 1. der Augustinus) & ad quosdam illa crima pertinent, non
universum orbem Christianum; nec in quibus illa vera sunt
authoritate propterea legitima, aut veritatem Euangelium
docendi similitate exciderunt. Ap fortè inter illos magis-
pius quisquam fuit quam Caiphas iste Iudeorum Pontifex,
qui unus consilium dedit perdendi Christum, idque non ob
doctrinæ vitium quam docuit, sed ne venirent Romani, & re-
Pontifex im-
pissimus
de summo
fidei my-
sterio pro-
phetavit.
Ephes. 2.
Pontifex im-
pissimus
de summo
fidei my-
sterio pro-
phetavit.
Ephes. 2.
Pontifex im-
pissimus
de summo
fidei my-
sterio pro-
phetavit.
Pontifex im-
pissimus
de summo
fidei my-
sterio pro-
phetavit.
Hom. 64.
in Ioan.

lerent locum eorum & gentem? Per os tamē huius impij Po-
tificis prophetare, maximumque fidei mysterium promu-
ciare Spiritus sanctus voluit. Prophetauit (ait D. Euangelista)
quid Jesus erat moriturus pro gente, scilicet Iudaica, &
taniū pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispersi, in una
congregaret. An non hoc maximum fidei nostræ ac diuinissi-
mum mysterium est, totius mundi redemptorem esse Iesum
Christum? illum esse pacem nostram, qui fecit utraque unum,
ut medium parietem maceria soluens, duos condit in seminario
in unum nouum hominem, faciens pacem, ut reconciliet ambo
in uno corpore Deo, per crucem interficiens inimicitiam in
met ipso? At hoc totum prophetauit Caiphas. Dicente quippe
ille, mori pro populo, Iudaici populi salutem per Christum
mortem Spiritus sanctus insinuavit: addente, ne tota gressu
pereat, Pontifex impissimus & prophetavit, & propheta
diuinissimam ore licet impuro eructauit. Sed quare hoc
& non aliud quam ille homo totus politicus & impiorum
stomus) quanta sit Pontificalis potestatis virtus? Os tantum

gratia, non etiam scelestum cor attrigit. Hoc quippe (ait D. Au-
gustinus) in eo egit propheticum chrisma ut prophetaret, hoc
impia vita ut nesciens prophetaret. Et in hunc ipsum locum. cap. 23.
Quod prophetauit impius Caiphas , diuino sacramento tribuit Tract. 49.
Euangelista, quia Pontifex fuit. Aliud quippe dixit & sensit in Ioan.

Caiphas, aliud per illum dicere & docere voluit Spiritus san-
ctus. Et quare hoc aut quomodo? Rationem reddit D. Ambr.

Alia sunt verba delictorum, alia sacramenta salutis. Non pra-
iudicant verba virtuti. Suis viribus substantia diuina fulcitur.

Homo audiatur, Deus in operibus agnoscitur. Idem docet D.

Chrysostomus. Quicquid concreditum habet Sacerdos, solius Homil. 85.

Dei donum est; & ubi humanam exercet sapientiam, minor in Ioan.

illis gratia appareat. Deus omnia facit, Sacerdos linguam & ma-

nus prebet. An vero illi quos Paulus dixit per occasionem &

per inuidiam adeoq; per contentionem Christum prædicasse, exi-

simantes se pressuram suscitare vinculis eius, impij planè &

scelerari homines non erant? De eorum tamen prædicatione

air Paulus, In hoc gaudeo, sed & gaudebo: non sade gatisurus,

sed quantum in ipso erat modis omnibus restitutus, si homi-

nes impios veritatis Euangelicæ ministros esse non posse

iudicasset. Hominum ergo crimina, Pontificū & Sacerdotum

vitam interdum parum laudabilem, vitiosam, cōtaminatam,

contra ipsius, quam prædicant, doctrinæ veritatem frustra &

inuititer ventilant heretici. Aduertere debuerunt, Deum, qui

per Ecclesiam docentem loquitur, non solum per bonos, sed

etiam per malos ministros, non quæ ipsorū, sed quæ sua sunt

etiqui, nec propter illos (quorum ibi causa nō agitur) sed pro-

pter fidelem populum, quorum saluti aliorū ministerio Deus

prospicere voluit, veritatis doctrinam tradere. Facile hoc vi-

esse lesum, que hæretici, quum sibi ministerij dignitatem

tueri volunt: i^{de} que sibi per necessariū agnoscunt, quum ipso-

tum hodie ministris nihil iam sit ferè fœdus, nihil in omni

vitorū genere cōtaminatus. Sed in Catholicae veritatis do-

ctoribus hoc aduertere nolunt, videre & agnoscere detrectat.

Reluctatur hoc loco Caluinus defensioni nostre, quam in

Caluin;

tergiuer-

suis non minus libenter quam necessariò admittit. Plusquam

factiones

ridiculi (inquit) sunt Papistæ, qui ex hoc Caipha exemplo col-

refutatur.

ligunt habendum esse pro oraculo quicquid Romano Pontifici

effutire libuerit. Sanè plusquam ridiculus est Caluinus, qui

talem Papistis sententiam affingit. Non id ex hoc loco col-

ligunt Catholici, Pontifici Romano aut cuilibet Episcopo

seu Pastori credendum esse, quicquid effutire libuerit. Putida

hæc

hæc Caluini calumnia est, quam illi plusquam ridiculè efftere hoc loco libuit. Quod Catholici ex hoc loco colligunt, istud est: Nec Romani Pontificis nec cuiuslibet alterius Episcopi aut Sacerdotis vitam impuram impedire, quo minus cathedram & potestatem docendi legitimè occupans, veram doctrinam tradat, Christumque verè & utiliter prædict. Nunc totum inuertit cauillator Caluinus, ut putidæ calumniaæ locum faciat. Addit huic putidæ calumniaæ argumentationem insulsam. Primum (inquit) ut illis demus Prophetam semper esse quisquis est summus Sacerdos, probare tamè necesse habebunt Romanum Pontificem Dei mandato creari. Nam Sacerdotium unius hominis Christi aduentu abolitum fuisse; neque usquam legimus diuinitus prescriptum fuisse, ut unus quispiam toti Ecclesia præfasset. In hac insulsa argumentatione tam multa propemodum sunt virtia quot verba. Primum, summum Sacerdotem Prophetam semper esse (quod ille se nobis dicit) nemo Catholicus à Caluino sibi dari postulat, quia si nemo Catholicus hoc asserit. Summum Ecclesiam Christi Sacerdotem in doctrina fidei non errare asserimus; Prophetam semper esse, ut videlicet quicquid libuerit affirmet (quomodo Caluinus loquitur) non dicimus. Nec ipse Capitulo quamuis ut Pontifex prophetauit, Propheta tamen fuit, ut semper vera diceret, qui, nisi hoc fortasse temporis articulo, prophetauit nunquam. Deinde Romanū Pontificem Dei mandato creari probare necesse non habemus, nisi apud hancos: apud quos etiam Christum esse verum Deum probare necesse est, quando negare id volent, ut olim Ariani, hodi in Transsiluania Francisci Dauidis & Georgij Blanditiae ministri faciunt. Addit Caluinus sacerdotium unius homini Christi aduentu abolitum fuisse. De legali sacerdotio, & quod munus propriè sacrificale, verum est. Non enim unusquis, sed omnes Sacerdotes idem diuini sacrificij munus equaliter peragunt. De Ecclesiastica prælatura, quam nisi Sacerdotes exercent, falsum est. Imò ait Caluinus, nusquam legimus diuinus prescriptum fuisse, ut unus quispiam toti Ecclesie præfatur. Opinor sane Caluimum hoc nusquam legisse; quia quod legatur, intelligere noluit. Eutyches in Scripturis duas Christi naturas se nunquam legisse Concilio Chalcedonensi respondit. In qua (inquit) Scriptura iacent due naturæ? Alij quinque heretici nunquam id in Scripturis legunt, quod credunt in Scripturis nolunt. Nos vero Catholici hoc perspicue in Scripturis legimus, Sanctique ante nos Patres legerunt, dico

Caluiniana argumen-
tatio-
nis virtutis.

1.

propemodum sunt virtia quot verba. Primum, summum Sacerdotem Prophetam semper esse (quod ille se nobis dicit) nemo Catholicus à Caluino sibi dari postulat, quia si nemo Catholicus hoc asserit. Summum Ecclesiam Christi Sacerdotem in doctrina fidei non errare asserimus; Prophetam semper esse, ut videlicet quicquid libuerit affirmet (quomodo Caluinus loquitur) non dicimus. Nec ipse Capitulo

quamuis ut Pontifex prophetauit, Propheta tamen fuit, ut semper vera diceret, qui, nisi hoc fortasse temporis articulo, prophetauit nunquam. Deinde Romanū Pontificem Dei mandato creari probare necesse non habemus, nisi apud hancos:

apud quos etiam Christum esse verum Deum probare necesse est, quando negare id volent, ut olim Ariani, hodi in Transsiluania Francisci Dauidis & Georgij Blanditiae ministri

faciunt. Addit Caluinus sacerdotium unius homini Christi aduentu abolitum fuisse. De legali sacerdotio, & quod munus propriè sacrificale, verum est. Non enim unusquis, sed omnes Sacerdotes idem diuini sacrificij munus equaliter per-

agunt. De Ecclesiastica prælatura, quam nisi Sacerdotes exercen-

tum, falsum est. Imò ait Caluinus, nusquam legimus diuinus prescriptum fuisse, ut unus quispiam toti Ecclesie præfatur. Opinor sane Caluimum hoc nusquam legisse; quia quod legatur, intelligere noluit. Eutyches in Scripturis duas Christi naturas se nunquam legisse Concilio Chalcedonensi respondit. In qua (inquit) Scriptura iacent due naturæ? Alij quinque heretici nunquam id in Scripturis legunt, quod credunt in Scripturis nolunt. Nos vero Catholici hoc perspicue in Scripturis legimus, Sanctique ante nos Patres legerunt, dico

Council.
Chalced.
Act. 3.

Cap.

Christo ad Petrum, & ad solum Petrum, præsentibus aliis Apostolis, & ad illum de maiori sua dilectione ter interrogatum: *Pasce agnos meos, Rege oves meas, Pasce oves meas.*
 Quæ verba tam variè & distinctè à Christo prolatæ quantum valeant, infra discutiemus. Sed Caluinus ista non legit; quia *Ad Ioan. cap. 21.*
 quum legeret, ineptissimè maluit ex priuato suo sensu contra illa cauillari (vt eodem in loco ostendimus) quæ apertam & dilucidam Christi mentem cum Catholicæ Ecclesiæ sensu & consensu amplecti. Pergit adhuc ineptire hoc loco Caluinus.
*Vt hoc quoque secundò illis demus, ius & honorem Pontificiū ad Rom. Episcopum translatum esse, videndum quid Sacerdotibus profuerit quod Caiphe vaticinum amplexi sunt. Vt subscribant illius sententia, conspirant in mortem Christi. Procul vero à nobis facebat talis obedientia, quæ nos ad horribilem apostasiam, filium Dei abnegando, impellat. Eadem voce blasphemat & simul prophetat Caiphas. Qui eius dicto obsequuntur, contempta prophetia blasphemiam arripiunt. Idem ne cōtingat, nobis cauendum, si Romanum Caipham audiuerimus: alioqui similitudo claudicaret. Totam impostoris sententiam posui, ut ad eius tandem conclusionem peruenirem. Hæc quippe conclusio totam præcedentem disputationē vanam & frivo-
 lam cōuincit. Alioqui (inquit) similitudo claudicaret: hoc est, nisi hæc absurdæ, quæ colligo, in re præsenti locum habeant, similitudo claudicaret. Atqui similitudinem claudicare quid, quæso, absurdi est? aut quid necesse est, vt exemplo proprie-
 tatis Caiphæ, mali ministri doctrina vera approbetur, ministri doctrinæ prophetæ Caiphæ per omnia similem esse? Ex hoc exemplo nihil aliud aut amplius colligimus quæ quod collegit Euāgelista. Prophetauit homo impius, quia Pontifex erat. Colligitur inde. Vera docere possunt homines impij, quia Pontifices sunt, quia ministerij Ecclesiastici locum tenent: quia (vt ipse Caluinus hoc loco affirmat) Deus Sacerdotium à se institutum potius respicit quæ hominis personam. In hoc tenet similitudo, in hoc non claudicat, sed in causa ministerij Ecclesiastici non secus valet, quæ in veteri illo Sa-
 cerdotio umbratili valuisse videmus. Cætera in facto Caiphe aduentitia nec in exemplum trahuntur, nec ad similitudi-
 nem tam ab ipsis hæreticis quæ à nobis collectam vlo mo-
 do pertinent. Dicit hoc loco Caluinus. *Eodem modo per os Caluinus Balaam, quem spiritu prophetæ Deus donauerat, populo suo ex seipso benedicere voluit. An vult Caluinus vt hæc similitudo per refutatur.**

Num. 23. omnia teneat, nec in ullo claudicet? An vult ut cum ipso Balaam idola colamus, ut vitulos & arietes super aras immolamus, ut mercedem iniustitatis amemus, ut filios Dei peccare doceamus? Hæc omnia fecit iste Balaam, etiam cum populo Dei benediceret. Sed sicut Balaam homo impius populo Dei benedicens, exemplum sanè est eorum in Ecclesia ministrorum Dei, qui impiè viuentes vera docent; ad alia tamen quæ ille fecit ac docuit, quæque ex eius pessima doctrina cōfiscantur, similitudo non valet: sic Caiphas homo impius beneficium mortis Christi prophetans, exemplum quoque cōfunden rei est; ad alia tamen quæ vel ille impiè sensit, vel ex eius impiè consilio sequuta sunt, similitudo trahenda non est. Nempe prophetauit ut Pontifex consilium interficiendi Christum, quod ceteri sequuti sunt; non dedit ut Pontifex, sed ut homo impius. Atque hæc Caluiniana collectio claudicat tantum, sed & penitus deiecta iacet.

Addit adhuc Caluinus modis omnibus satagens, ut hoc exemplum insimeret, hoc eit, ut Euangelistæ annotationes inanem ac friuolam esse doceat. Quero preterea (inquit) quia semel prophetauit Caiphas, singula Pontificis verba secundum semper sint prophetia. Atqui paulo post summum ac primum fidei nostra caput blasphemie damnauit. Unde colligimus quod nunc Euangelista resert, extraordinarium fuisse, ac posterè in exemplum trahi. Hæc ille. Quarto & ego à Caluino prophetia Balaam, qua benedixit populo Dei, non fuerit extraordinaria? Sanè ita extraordinaria fuit, ut ille nec Propheta, nec Sacerdos Dei, nec etiam de populo Dei, sed idolatria & ariolus fuerit. Si ergo hoc factum tam extraordinarium, in exemplum tamen trahitur, quo docemut Deum per impios ministros loqui (nam & ipse Caluinus hoc hoc eodem modo, inquit, per os Balaam, quem spiritu propheti nauerat, populo suo benedicere voluit Deus) quanto magis Caiphæ prophetia, quantumvis esset extraordinaria, in simile exemplum trahitur! Ille enim & de populo Dei, & summo Sacerdos fuit, nec extraordinario aliquo spiritu prophetatus, sicut Balaam, sed, ut ipse Euangelista affirma, ut Pontifex erat anni illius, id est, proper ordinariam pontificis gratiæ virtutem prophetauit. Quare hæc eius propria non fuit, ut Caluinus vult, extraordinaria, vel extra ordinem & præter rationem vocationis & muneris eius: sed quod postea fecit, quodque Caluinus allegat, quum præcipue fiduci nostre caput blasphemie damnauit, videlicet de rebus

*Caluinus
iterum ex
scipio re
futatur.*

turo Christo in maiestate sua ad iudicium, hoc planè extra-
ordinarium fait, & præter ordinem ac dignitatem illius sa-
cerdotij, idéoque singulariter à Prophetis veteribus prædi-
ctum. Quum enim ordinaria veteris Synagogæ institutio
hæc esset, *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem re-*
quirent ex ore eius: & iterum. Qui non obedierit summo Sa-
cerdotti, qui pro tempore fuerit, morte moriatur: aliisque in ve-
teri Scriptura permulta, quæ Christus ipse in Euangelio con-
firmit, dicens. Super cathedram Moysis sedderunt Scribe & Pha-
risei: quæcumq; ergo dicunt, facite: tandem vero veniente
Messia, quum translatio legis & sacerdotij veteris abolitio
immineret, & ipsa Synagoga suo merito reprobanda esset,
Prophetæ hoc ipsum quasi rem præter ordinem, & ut minus
credituri Iudæi scandalizarentur, prædixere: idque verbis or-
dinariæ constitutioni diuinæ contrariis. Lex peribit à Sacer-
dote, & consilium à Senioribus. Et iterum. In illa die peribit cor
Regis, & cor principum, & obstupescunt Sacerdotes. Et adhuc
alius Propheta. Nox vobis pro visione erit, & tenebra vobis pro
diuinatione. Hæc omnia valde extraordinaria erant, & præ-
ter primam sacerdotij legalis institutionem. Denique myste-
rium hoc vocat Paulus, quod cœcitas ex parte in Israel conti-
git, ut plenitudo Gentium intraret. Vide nunc ergo impiam &
præpostoram Caluini disputationem, cui applaudunt Calui-
niæ omnes. Caiphæ prophetiam & doctrinam veritatis or-
dinariam, quia Pontifex erat anni illius, tametsi impius ipse
Caluinus non patitur, quod ostendatur impios Pontifices ac
Sacerdotes veram nihilominus doctrinam tradere, quia ca-
thedram vnitatis tenent. Eiusdē autem Caiphæ blasphemiam
extraordinariam, & Sacerdotum Synagogæ (cadente iam illo
statu, ut melior exureret) lapsum ac ertorem, in exemplum
trahi homo impius vult, ut totius Ecclesiæ Catholicæ per
aliquot iam secula apostasiam ac ruinam conuenis & sodali-
bus suis persuadeat. Hoc enim studiosè facit in Institutione
sua innumeris mendaciis, paralogismis, blasphemias referta,
quod alio loco protulimus, & refutatum reliquimus. Atque
hæc de his Euangelij verbis, impiaque & vana Caluini ter-
giuersatione hactenus.